

Cách chữa trị bệnh thường gặp trên cá rô đầu vuông

Hiện nay, phong trào nuôi cá rô đầu vuông diễn ra ồ ạt ở hầu hết khắp các tỉnh ĐBSCL và miền đông Nam bộ. Được nuôi với diện tích và quy mô lớn nên thiệt hại về kinh tế do bệnh gây ra là không nhỏ. Vì vậy, bà con cần chú ý một số vấn đề cơ bản trong việc phòng và trị bệnh để hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại có thể xảy ra.

Biện pháp phòng bệnh

Theo kết quả khảo sát tại một số hộ nuôi cá rô đầu vuông tại các tỉnh Hậu Giang, Đồng Tháp, Tiền Giang... hiện nay, thường gặp phải trường hợp cá bị các triệu chứng như: sinh bọng, đen thân, nấm nhớt, xuất huyết... Tất cả đều do chế độ cho ăn không hợp lý, môi trường ao nuôi bị ô nhiễm và có thể do chất lượng của thức ăn đang sử dụng không tốt.

Để phòng bệnh, ta cần phải hạn chế thay nước và tránh thả cá giống lúc thời tiết giao mùa. Định kỳ bón khử trùng nơi cho ăn, điều chỉnh khẩu phần ăn, số lần cho ăn trong ngày sao cho phù hợp, duy trì chất lượng môi trường ao nuôi, định kỳ diệt khuẩn môi trường ao và đặc biệt là phải bổ sung các vitamin E, acid amin và các khoáng chất cần thiết cho cá...

Đối với cá đã phát bệnh

Bệnh sinh bọng: Nguyên nhân là do sức khỏe cá kém, cho cá ăn thức ăn không đảm bảo chất lượng, cá không tiêu hoá được, bụng trương to, ruột chứa nhiều hơi. Cá bơi lờ đờ và chết rải rác. Để khắc phục, phải kiểm tra chất lượng và thành phần thức ăn để điều chỉnh lại cho thích hợp. Trong thức ăn nên bổ sung men tiêu hóa (các probiotic...) để cung cấp các chủng vi khuẩn sống có lợi cho sự cân bằng vi sinh đường ruột cá. Đồng thời, giảm lượng thức ăn xuống đến khi cá khoẻ lại.

Bệnh đen thân: Đây là hiện tượng bệnh khá nghiêm trọng xem như là một hội chứng. Để chữa bệnh này, phải có quy trình chữa bệnh cụ thể từng môi trường và giai đoạn phát triển của cá.

Cá rô đầu vuông bị xuất huyết

Tuy nhiên, trước hết có thể xử lý bằng các sản phẩm có hợp chất Povidone Iodine là hỗn chất của Polyvinylpyrrolidone và Iodine. Sản phẩm có thể ở dạng dung dịch hoặc dạng bột có nồng độ hoạt chất từ 11-15%. Dạng dung dịch có thể dùng với liều 1-2ml/m³, dạng bột dùng 1-1,3mg/m³ (hoà tan với nước trước khi dùng) để diệt tác nhân gây bệnh rất có hiệu quả. Song song đó, cần bổ sung thêm các sản phẩm thuốc bổ gan cho cá, kích thích dinh dưỡng. Sau thời gian xử lý môi trường bằng hoá chất (Povidone Iodine), chúng ta phải xử lý môi trường bằng các loại sản phẩm vi sinh để tăng nguồn Bacillus, Lactobacillus, Saccaromicet...

Bệnh nấm nhớt: Bệnh này do nấm thủy mi gây ra, còn gọi là bọ gòn hay nấm da, nấm mốc. Khi cá phát bệnh trên thân cá có những đốm trắng giống như bông gòn và da cá tiết nhiều nhớt. Nguyên nhân là do tiết trời trở lạnh, môi trường nước ao nuôi bị ô nhiễm, tạo điều kiện cho nấm thủy mi phát triển. Dùng Formalin với liều lượng 20-25ppm (20-25 ml/m³) nước trong thời gian dài 30-60 phút và trị liên

tục 3-5 ngày.

Lưu ý: không được trị quá liều hoặc không thực hiện điều trị lúc trời quá nóng.

Bệnh do ký sinh trùng: Do ngoại ký sinh trùng tác động mạnh đến cá con trong quá trình ương. Khi phát hiện cá bị bệnh, dùng Formol nồng độ 25 - 30ml/m³ trị thời gian dài và nồng độ từ 100 - 150ml/m³ nếu trị trong 15-30 phút; CuSO₄ (phèn xanh) nồng độ 2-5g/10m³ trị thời gian dài và từ 20 - 50g/10m³ trị trong 15 - 30 phút trị 2 ngày/lần.

Bệnh xuất huyết: Bệnh do vi khuẩn Aeromonas hydrophilla hoặc Edwardsiella Tarda gây ra. Cá có dấu hiệu toàn thân bị xuất huyết, hậu môn sưng lồi, bụng trương to, có dịch vàng hoặc hồng, đầu và mắt cá sưng và lồi ra.

Cách trị: Khử trùng nước và đáy ao bằng cách bón vôi (CaO) với liều 2kg/100m³ (ngâm vôi vào nước, sau đó lấy nước trong tạt xuống ao) kết hợp rải muối hạt với liều 5kg/100m² rải xuống đáy ao. Đặc biệt, phải cho cá ăn kháng sinh bằng cách trộn kháng sinh vào thức ăn cá (việc dùng kháng sinh có hiệu quả phải dựa vào kết quả kháng sinh đồ tại phòng kiểm nghiệm bệnh thủy sản).

Cá chết do mật độ dày: Hiện tượng này thường xảy ra ở các ao nuôi với mật độ quá dày. Cá chết không có dấu hiệu bệnh lý, chỉ nổi lờ đờ và chết hàng loạt. Tỷ lệ cá chết lệ thuộc vào mật độ và kỹ thuật quản lý chất lượng nước. Mật độ thích hợp để thả nuôi cá rô đồng là 20-25con/m³, nếu mật độ trên 40 con/m³ có thể gây chết đột ngột lúc giao nước hoặc sau những cơn mưa lớn.